

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مهارت‌های اجتماعی - اقتصادی

پایه هفتم

دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای

۱۳۹۷

وزارت آموزش و پرورش

سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان‌بخشی

گروه برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دوره اول و دوم متوسطه حرفه‌ای

نام کتاب : مهارت‌های اجتماعی - اقتصادی پایه هفتم دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای - کد ۱۵۲/۶

مؤلفین : مانیا پدیدار، مهری کریمیان، فریده رئیسی ماکیان، رامین دلفان‌آذری و سعید فیضی

مدیریت چاپ و امور تولید : لیدا نیک‌روش

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ : اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، صندوق پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

امور فنی و آماده‌سازی : زهرا محمد نظامی

تصویرگران : محسن جمالی، محبوب حبیب‌وند

عکس : مجید ذاکری، مریم صاحب‌الداری، حمیدرضا همتی

مدیر هنری : مجید ذاکری

طراح گرافیک : امیر نساجی

صفحه‌آرا : زهره بهشتی شیرازی

تصحیح : زینت بهشتی شیرازی

امور فنی رایانه‌ای : مریم دهقان‌زاده

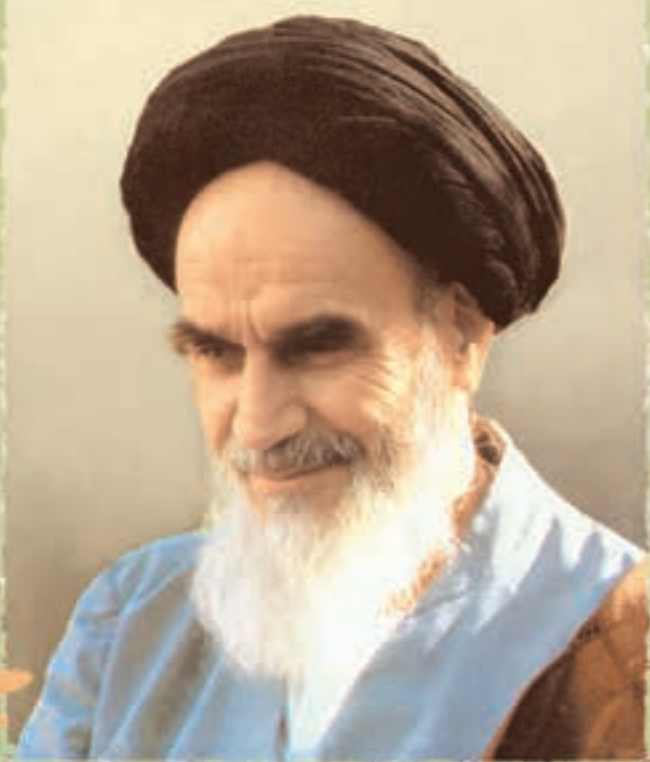
ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱

(داروپخش) تلفن : ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۱۳۹-۳۷۵۱۵

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

نوبت چاپ و تاریخ انتشار : هفتم ۱۳۹۷

شابک : ۷-۱۵۴۷-۵-۹۶۴

۱	فصل اول
۶	درس اول: بازگشت از سفر
۱۴	درس دوم: تقسیم کارها
۲۱	فصل دوم
۲۴	درس سوم: قصه‌ی مریم
۲۸	درس چهارم: نیلوفر و نوید
۴۰	درس پنجم: خرید روزانه
۵۲	درس ششم: لوازم خانگی
۶۴	درس هفتم: مهمانی دوستانه
۷۴	درس هشتم: آشپزی روز
۸۱	فصل سوم
۸۲	درس نهم: وظیفه‌ی ما در مدرسه
۸۸	درس دهم: چگونه درست درس بخوانیم
۹۵	فصل چهارم
۹۶	درس یازدهم: اطلاع‌رسانی
۱۰۵	فصل پنجم
۱۰۶	درس دوازدهم: سبزی‌کاری در مدرسه
۱۱۵	فصل ششم
۱۱۶	درس سیزدهم: تعمیر کار لوازم الکتریکی
۱۲۰	درس چهاردهم: خیاط
۱۲۵	فصل هفتم
۱۲۶	درس پانزدهم: آب و هوای ایران
۱۳۲	درس شانزدهم: محصولات کشاورزی ایران
۱۴۵	فصل هشتم
۱۴۶	درس هفدهم: ملت ایران

بسمه تعالی

فرایند تولید برنامه درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح‌ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک فعالیت منسجم، هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سازماندهی نماید. در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به‌کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه متریان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند. این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نمایم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نماید.

دکتر مجید قدمی

معاون وزیر و رییس سازمان

آموزش و پرورش استثنایی کشور

سخنی با همکاران گرامی

یکی از مهم‌ترین وظایف آموزش و پرورش کمک به جامعه‌پذیری دانش‌آموزان است. هدف اصلی از تدریس درس مهارت اجتماعی – اقتصادی این است که افراد، علاوه بر کسب دانش و مهارت‌های تخصصی خود، از نظر اجتماعی نیز در وضعیت مطلوب قرار گیرند و رفتار خود را با الگوهای رفتاری و ارزش‌های متداول و مورد احترام جامعه وفق دهند. در تدریس این کتاب، حفظ مطالب کتاب و بازگویی طوطی‌وار آن، هدف نیست؛ بلکه دانش‌آموزان باید ارزش‌ها، هنجارها و مهارت‌های اجتماعی را یاد بگیرند تا قادر باشند همیشه به آن عمل کنند و رفتار اجتماعی خود را با توجه به آن شکل دهند. جهت رسیدن به اهداف فوق، این سرفصل‌ها در نظر گرفته شده است: خانواده، مدرسه، اجتماع، تدبیر منزل، اطلاع‌رسانی، محیط‌زیست، مشاغل و جغرافیای بومی و اقتصادی و تعلیمات مدنی.

برای آشنایی با ساختار کتاب و همچنین تدریس موفق آن به نکته‌های زیر توجه کنید:

- در ابتدای بعضی از دروس جهت ایجاد انگیزه و برانگیختن حس کنجکاوی دانش‌آموزان تصاویر با متن داستانی ارائه شده است.
- متن درس‌ها انشایی روان و مناسب با توانایی ذهنی و سن دانش‌آموزان دارد و موضوعات، برگرفته از واقعیات زندگی و نیازهای روزمره‌ی آن‌ها است.
- در پایان بعضی از درس‌ها مفاهیم پیچیده‌ی آن تحت‌عنوان «آیا می‌دانید که» مطرح شده است.
- برای ارزش‌یابی، در پایان درس‌ها پرسش‌هایی تحت‌عنوان «فکر کنید و پاسخ دهید» آمده است.
- جهت ارزش‌یابی تئوری و عملی، تمرینات متنوعی در نظر گرفته شده که هدف آن تثبیت و تعمیم یادگیری است.
- برای کاربردی کردن موضوعات درسی انجام بعضی از فعالیت‌ها تحت‌نظر مربیان

به صورت عملی از دانش آموزان خواسته شده است.

– محتوای کتاب براساس تجربیات قبلی دانش آموزان طراحی شده است.

– محتوای آموزشی بر انواع فعالیت‌های یادگیری، اعم از فعالیت‌های داخل کلاس درس یا خارج از آن تأکید دارد. سعی کنید که دانش آموزان فعالیت‌ها را در شرایط واقعی تجربه کنند.

– ارزش‌یابی به صورت مستمر و پایانی صورت می‌گیرد.

– در تدریس این کتاب از روش‌های نوین که براساس فعالیت دانش آموزان است استفاده شود؛ مانند روش حل مسئله، اکتشافی، نمایشی، ایفای نقش مشارکتی، گردش علمی، تجربی و مشاهده‌ای. می‌توان هم زمان از چند روش به صورت تلفیقی استفاده کرد.

– مطالعه‌ی کتاب راهنمای معلم بسیاری از نکات را روشن می‌کند.

توصیه‌های مهم

– در انجام فعالیت‌های خاص (بازدید، خرید، آشپزی، نظافت...) به منظور کسب مهارت باید اصول کلی ایمنی، بهداشتی و پیشگیری از حوادث مدنظر مربیان عزیز قرار گیرد.

– طوری برنامه‌ریزی شود که تمام دانش آموزان در همه‌ی فعالیت‌ها شرکت داده شوند.

– در مواردی که نمی‌توان دانش آموز را در موقعیت واقعی قرار داد، بهتر است از روش مدل‌سازی و یا فیلم و عکس استفاده شود.

– از آن جایی که کتاب برای دانش آموزان سراسر کشور – با وجود تفاوت‌های فرهنگی اجتماعی، اقتصادی – به صورت یکسان تألیف شده است، لزوماً در ارائه مطلب محدودیت‌هایی دارد؛ لذا مربیان عزیز می‌توانند با توجه به تفاوت‌های فوق و براساس خصوصیات هر منطقه تدریس کنند و در صورت نیاز از سایر کتاب‌های کمک آموزشی استفاده نمایند.

امید است با تلاش و کوشش معلمان دلسوز این جریان راه تکامل را پیماید.

فصل اوّل

خانواده